

Den 12. juni 2020

Det Veterinærmedicinske Råd har følgende anbefaling til ”God Klinisk Praksis” for praktiserende dyrlægers virke i svinebesætninger specielt med henblik på flokmedicinering.

Baggrund

Anledningen til Rådets anbefaling er Veterinærforlig III (politiske aftale af den 13. december 2017), hvor det angives, ”Der skal arbejdes videre med at øge kravene til God klinisk praksis, således at det sikres, at en række veldefinerede kriterier er opfyldt, før flokmedicinering iværksættes.”

Blandt andet på basis af foreliggende fakta og i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer angiver Det Veterinærmedicinske Råd følgende hovedpunkter som elementer i god klinisk praksis ved dyrlægers rådgivning og ordinerings af antibiotika i forbindelse med flokbehandling af svin, med den hensigt at flokmedicinering reserveres til situationer, hvor andre behandlingsformer eller forebyggende tiltag vurderes at være utilstrækkelige.

God klinisk praksis ved dyrlægers rådgivning og ordinerings af antibiotika i forbindelse med flokbehandling af svin

Den praktiserende dyrlæge bør have et grundigt, klinisk, diagnostisk og direkte besætningsrelateret grundlag for ordinerings af antibiotika til grupper af dyr. Forud for ordinerings skal en analyse af sygdomsproblemet i den aktuelle besætning udføres. Analysen skal omfatte en definition af problemet, en retrospektiv analyse af tidligere besætningsundersøgelser og de hertil knyttede kliniske problemer, en undersøgelse og vurdering af prædisponerende faktorer i besætningen og så vidt muligt også en ætiologisk diagnose baseret på dokumenteret laboratediagnostik inklusiv undersøgelse af resistensmønstre hos påviste bakterielle patogener samt eventuelle obduktionsresultater.

Denne checkliste er tænkt som en støtte til den praktiserende dyrlæge for at beskrive det kliniske billede og indkredse disponerende faktorer, inden en flokbehandling med antibiotika påbegyndes.

1. Beskrivelse af det kliniske billede i gruppen af dyr, beskrivelsen kan evt. støttes af fotooptagelser
2. Dokumentation af diagnostiske undersøgelser herunder bakteriologiske undersøgelser inklusive resistensmønstre, hvor det påviste patogen gør dette praktisk muligt. Dokumentationen omfatter såvel dyrlægens egne undersøgelser som materiale undersøgt på godkendt¹ diagnostisk laboratorium. Såfremt der foreligger opdaterede behandlingsvejledninger/antibiotikavejledninger skal disse konsulteres.
3. Vurdering af nødvendigheden af flokbehandling versus muligheden for anden type af behandling
4. Vurdering af behandlingsrutiner herunder de anvendte beregningsmetoder for dosering af medicin i forbindelse med behandling af både enkelt dyr og dyr i flok

¹ <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Veterinære-laboratorier.aspx>

5. Vurdering af faciliteter til flokbehandling, herunder doserings- og distributionssystemer
6. Vurdering af de påtænkt anvendte antibiotika både set i forhold til bakteriologiske fund i den aktuelle besætning og set i forhold til foreliggende dokumentation af resistensforhold i Danmark, Fødevarestyrelsens vejledning om ordinerings af antibiotika til svin og de enkelte produkters SPC (Summary of Products Characteristics)
7. Vurdering af opdræts- og produktionsplaner, herunder flytninger af dyr inden for besætningen
8. Vurdering af den daglige/jævnlige monitorering af miljøet i farestier/pattegrisehuler og herunder vurdering af hygiejne og behov for yderligere varme
9. Vurdering af smågrises fravænningsalder og robusthed ved fravæning, herunder en vurdering af, om der er sket tilvænnning til foder i farestalden
10. Konstatning af, om smågrise holdes sammen kuldvis
11. Vurdering af rutiner for flytninger af dyr. Kan alt ind – alt ud drift gennemføres?
12. Vurdering af generel smittebeskyttelse på besætningsniveau og afsnitsniveau herunder beskrivelse af hygiejnetiltag og -rutiner hvad angår rengøring af stier og stalde samt gødningssystemer
13. Vurdering af uddannelsesniveauet hvad angår biosecurity hos ejer og ansatte
14. Vurdering af ventilation samt vurdering af træk og andre ventilationsrelaterede parametre
15. Vurdering af fodersammensætning og fodringsrutiner, samt hygiejne
16. Vurdering af vandingsystemet med hensyn til hygiejne og funktionalitet
17. Vurdering af besætningens udfasningsplan for anvendelse af lægemiddelzink

Med henblik på nærmere analyse og efterfølgende rådgivning, anbefales det at sikre registrering af så mange af ovennævnte data som muligt.

Efter en grundig undersøgelse og vurdering af dyrenes sundhed støttet af ovenstående liste, skal dyrlægen træffe beslutning, om der aktuelt er behov og mulighed for flokmedicinering med antibiotika eller om individuel behandling og iværksættelse af forebyggende tiltag er tilstrækkeligt.

Hvis der er væsentlige fejl eller mangler i miljøet, fodring eller management, skal dette korrigeres snarest muligt. Behandlingsprogrammet og de identificerede behov for forbedringer medtages i dyrlægens rådgivningsrapport.

Rådet henviser også til anbefalingerne fra EMA/EFSA (European Medicines Agency/European Food Safety Authority): *EMA and EFSA Joint Scientific Opinion on measures to reduce the need to use antimicrobial agents in animal husbandry in the European Union, and the resulting impacts on food safety (RONAFA)*
<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4666>

Hans Henrik Dietz
Formand for Rådet